

Ajakiri Liikumine ja Sport

Käsikirja vormistamise nõuded

Artikkel võib olla:

- 1) sporditeaduste alane empiiriline uurimus (eksperiment, küsitlus vms);
- 2) sporditeaduste alane teaduskirjanduse süstemaatiline ülevaade.

Artikli maksimaalne maht on 3000 sõna ilma lühiülevaate ja kasutatud kirjanduseta.

Artikli struktuur on järgmine:

- 1) Tiitelleht
- 2) Lühiülevaade
- 3) Sissejuhatus
- 4) Metoodika
- 5) Tulemused
- 6) Arutelu
- 7) Praktiline rakendatavus
- 8) Kasutatud kirjandus

Tiitelleht. Tiitellehel peavad olema märgitud artikli pealkiri; autorite täisnimed koos asutustega. Selgelt peab olema välja toodud kontaktautori (corresponding author) nimi, e-mail, aadress ja telefoni number.

Lühiülevaade. Maksimaalne pikkus 250 sõna. Eesti keeles ja inglise keeles ning viiteid ei kasutata. Lühiülevaates tuuakse välja töö eesmärk, metoodika, tulemused ja kokkuvõte. Lühiülevaate lõppu lisatakse 3-5 tööga seotud märksõna nii eesti kui ka inglise keeles. Märksõnad ei kuulu lühiülevaate sõnade arvestusse.

Sissejuhatus. Autoripoolne ülevaade artikli teemal teaduskirjanduses esitatud tulemustest, seisukohtadest, probleemidest ja teooriatest, mille põhjal formuleerub töö problemaatika.

Metoodika. Sisaldab kirjeldust töö teostamiseks kasutatud kõikidest meetoditest detailsusega, mis võimaldab soovi korral teistel isikutel uuringut korrata. Inimuuringute ja loomkatsete puhul tuleb välja tuua eetikakomitee luba (nr ja väljastamise kuupäev).

Tulemused. Esitatakse tekstina, jooniste ja/või tabelitena, diagrammidena jne. Hoiduda tuleb dubleerimisest, st samade andmete esitamisest nii tabeli kui joonisena. Iga joonis ja tabel peab olema varustatud järjekorranumbriga. Igal joonisel peab olema allkiri ning tabelil pealkiri. Kõik tabelid ja joonised peavad olema tekstis viidatud.

Arutelu. Lähtub töö peamistest tulemustest, kus võrreldakse ja analüüsitakse saadud tulemusi varasemate uuringutega. Arutelust selgub, kas saadud tulemused kinnitavad töö hüpoteesi või millise vastuse võimaldavad nad anda püstitatud eesmärgile. Tulemuste peatükis esitamata andmeid arutelu ei käsitleta. Arutelu tuuakse välja antud uuringu tugevused ja piirangud.

Praktiline rakendatavus. Toob välja antud töö praktilise väärtuse spordi kontekstis.

Kasutatud kirjandus. On loetelu kõikide töös viidatud allikatele. Kirjandusallikate maksimaalne arv on empiirilisel tööil 30 ning süstemaatilisel ülevaatel 50.

TEHNILINE VORMISTAMINE

Käsikiri kirjutatakse arvutitruki šriftis Times New Roman suurusega 12 punkti, reavahega 1,5. Tekstivabaks jäetakse lehekülje üla-, ala- ja välisservas 2 cm, lehekülje siseservas 3 cm. Kõik leheküljed nummerdatakse. Lehekülje number pannakse lehekülje paremasse allaserva.

Tekst joondatakse (va Kasutatud kirjandus) mõlemast äärest. Tekst jaotatakse lõikudeks, iga lõiku alustatakse taandega.

Töös kasutatakse kuni 2-astmelist liigendust. Näide pealkirjade liigenduse kohta:

Metoodika (kirja suurus 12 punkti, rasvases (*bold*) kirjas)

Uuringu disain (kirja suurus 12 punkti, kaldkirjas (*italic*))

Lühendite kasutamine

Lühendite kasutamisel esitatakse algul tekstis lühendamata versioon ning selle järel sulgudes lühend. Edaspidi võib tekstis kasutada ainult lühendit. Võimalusel eelistada teaduskirjanduses kasutatavaid

lühendeid (VO₂max, VE). Üldkasutatavaid lühendeid ei kirjutata lahti (nt, kg, m, e, jms, jne). Kõik võõrkeelsed sõnad kirjutatakse tekstis kaldkirjas (*italic*).

Jooniste ja tabelite vormistamine ja esitamine

Kõik tabelid peavad olema varustatud tööd läbiva järjekorranumbriga ja pealkirjaga. Tabelid peavad mahtuma ühele leheküljele. Tabelis kasutatavad lühendid jm selgitav info on esitatud tabeli allmärkustes, kirjasuurusega 10 punkti. Tabelis ei esitata püstjooni ning rõhtjooned pannakse tabeli pea ja selle alaosa eraldamiseks, samuti tabeli viimase rea alla (Lisa 1).

Kõik joonised peavad olema varustatud käsikirja läbiva järjekorranumbriga ja allkirjaga. Käsikirjas tuleks vältida kolmemõõtmelisi jooniseid. Jooniste taust on soovitatavalt valge (Lisa 2).

Iga tabeli/joonise pealkiri/allkiri peab olema iseseisev, st peab sisaldama kogu vajalikku infot tabelis/joonisel esitatud andmete kohta. Tabelid ja joonised esitatakse igaüks eraldi leheküljel pärast "Kasutatud kirjanduse" osa.

Tekstis viitamine

Tekstis tuleb märkida kirjanduse viited ümarsulgudes, tuues autori(te) perekonnanimi(-nimed) ning kirjandusallika avaldamise aasta. Kui autori nimi moodustab lauseehituslikult osa põhitekstist, ei eraldata seda sulgudega: Viru (2005) on väitnud, et... .

Kui samades sulgudes viidatakse mitmele publikatsioonile, järjestatakse need tähestikulises järjekorras esimese autori perekonnanime järgi ning eraldatakse üksteisest semikooloniga: (Kask, 2008; Tamm & Lepp, 2007).

Elektroonilise allika puhul tuleb esitada autori(te) perekonnanimi (-nimed) ja allika koostamise aastaarv. Institutsiooni poolt välja antud dokumendi puhul tuleb esitada institutsiooni nimetus (võimalusel lühendina) ja allika koostamise aasta. Elektroonilise andmebaasist võetud andmetel tuleb esitada institutsiooni nimetus (võimaluse lühendina) ja andmete vaatamise aastaarv.

Kirjandusallikate tekstis viitamise näited:

- ühe autoriga (Kaasik, 2017)
- kahe autoriga (Kaasik & Pehme, 2016)
- kolme ja enama autoriga (Laumets et al., 2017)
- elektrooniline allikas (Hackney et al., 2007)
- elektrooniline andmebaas (ESA, 2014)
- institutsioon (WHO, 2004)

Kasutatud kirjanduse loetelu

Kasutatud kirjanduse loetelus esitatakse kõik töös viidatud allikad tähestikulises järjekorras ja nummerdatult. Kui publikatsioonil on 1-5 autorit, siis esitatakse nende kõigi perekonnanimed ja initsiaalid. Kui publikatsioonil on üle 5 autori, siis esitatakse esimese viie autori perekonnanimed ja initsiaalid ning lisatakse lühend et al.

Raamatutel märgitakse autori(te) perekonnanimi(-nimed) ja initsiaalid, raamatu pealkiri, väljaandmise koht, kirjastus, ilmumise aasta.

Field A. Discovering statistics using SPSS. 3rd ed. London: SAGE Publication Ltd;

2009.

Raamatu peatükkidel märgitakse: autori(te) perekonnanimi(-nimed) ja initsiaalid, peatüki pealkiri, toimetajate perekonnanimed ja initsiaalid, kogumiku pealkiri, väljaandmise koht, kirjastus, ilmumise aasta, peatüki lehekülgede algus- ja lõppnumbrid.

Gersham GE. Rehabilitation of the stroke survivor. In: Barnett HJN, Mohr JP, Stein BM, Yatsu FM, eds. Stroke: pathophysiology, diagnosis and management. 2nd ed. New York: Churchill Livingstone; 1992, 1189-1201.

Vuori I. Liikumine, kehaline vorm ja tervis. In: Vuori I, Taimela S, eds. Liikumine ja meditsiin. Tallinn: Medicina; 1998, 10-19.

Ajakirjade artiklite puhul märgitakse: autori(te) perekonnanimi(-nimed) ja initsiaalid, artikli pealkiri, ajakirja nimetus täisnimetusena, ilmumisaasta, köide, artikli lehekülgede algus- ja lõppnumbrid.

Franco OH, de Laet C, Peeters A, Jonker J, Mackenbach J, et al. Effects of physical activity on life expectancy with cardiovascular disease. Archives of Internal Medicine 2005; 165: 2355-2360.

E-ajakirja artikli kohta kehtivad samad nõuded kui ajakirjade artiklite puhul.

Nikander R, Sievänen H, Heinonen A, Daly RM, Uusi-Rasi K, et al. Targeted exercise against osteoporosis: a systematic review and meta-analysis for optimising bone strength throughout life. BMC Medicine 2010; 8: 47.

Avaldamisel oleva artikli puhul lisatakse lõppu (in press)

Gulsvik AK, Thelle DS, Samuelsen SO, Mystard M, Mowe M, et al. Ageing, physical activity and mortality – a 42-year follow-up study. International Journal of Epidemiology (in press).

Võõrkeelsele artiklile esitatakse artikli pealkiri inglise keelde tõlgituna ning lõppu lisatakse artikli originaalkeel.

Ponomareva IA, Vorob'eva NA. [Epidemiology of pulmonary thromboembolism as evidenced by autopsies]. *Anesteziol Reanimatol* 2008; 3: 54-57. (In Russian). Ajakirja

Konverentsi teeside puhul märgitakse autori(te) perekonnanimi(-nimed) ja initsiaalid, teesi pealkiri, kogumiku toimetaja(te) perekonnanimi(-nimed) ja initsiaalid, kogumiku pealkiri, konverentsi nimetus, toimumisaeg, toimumiskoht, kogumiku ilmumise koht, kirjastus, ilmumise aasta, teesi lehekülgede algus- ja lõppnumber.

Bengtsson S, Solheim BG. Enforcement of data protection, privacy and security in medical informatics. In: Lun KC, Degouler P, Piemme TE, Rienhoff O, eds. *MEDINFO 92. Proceedings of the 7th World Congress on Medical Informatics; 1992 Sept 6–10; Geneva, Switzerland. Amsterdam: North-Holland; 1992, 1561-1565.*

Elektronilise dokumendi kohta esitatakse organisatsiooni nimetus, juhul kui see on tekstis viidatud lühendina, siis tuuakse lühendi lahtikirjutus, dokumendi nimetus, koostamise aasta, elektroonne aadress, külastamise kuupäev.

WHO (World Health Organization). Global status on alcohol. Country profiles, European regions, Estonia. 2004.

http://www.who.int/substance_abuse/publications/statusreportalcoholeuro/en/index.html, 06.03.2008.

Elektronilise andmebaasi kohta esitatakse organisatsiooni nimetus, andmebaasi nimetus, elektroonne aadress, külastamise kuupäev.

Eesti Statistikaamet. Statistika andmebaas, <http://pub.stat.ee/px-web.2001/dialog/statfile2.asp>, 11.04.2012.

Tervise Arengu Instituut. Tervisestatistika- ja terviseuuringute andmebaas, <http://pxweb.tai.ee/esf/pxweb2008/dialog/statfile2.asp>, 16.10.2014

Arhiivimaterjalile viitamisel märgitakse: Arhiivi nimi, f fondi number, n nimistunumber, s säiliku number. Säiliku nimetus. Pagineeritud säiliku ühelt lehelt või leheküljelt pärinevate andmete puhul märgitakse ka lehe (l) või lehekülje (lk) number,

Eesti Ajalooarhiiv, f 1294, n 1, s 113 A/I-III. Jaani kiriku meetrikaraamat.

Eesti Kirjandusmuuseumi arhivaalidele viitamine erineb eeltoodust selles, et fondi numbrile järgneb mapi (m) number ja säiliku lühendit asendab koolon.

Eesti Kirjandusmuuseumi Eesti kultuurilooline arhiiv, f 31, m 25: 13.

Õigusaktidel esitatakse akti nimi, ilmumise koht, ilmumisaasta, ande number, artikli number, külastamise kuupäev. Riigi Teataja seadus. RT I 1999, 10, 155, 16.10.2014.

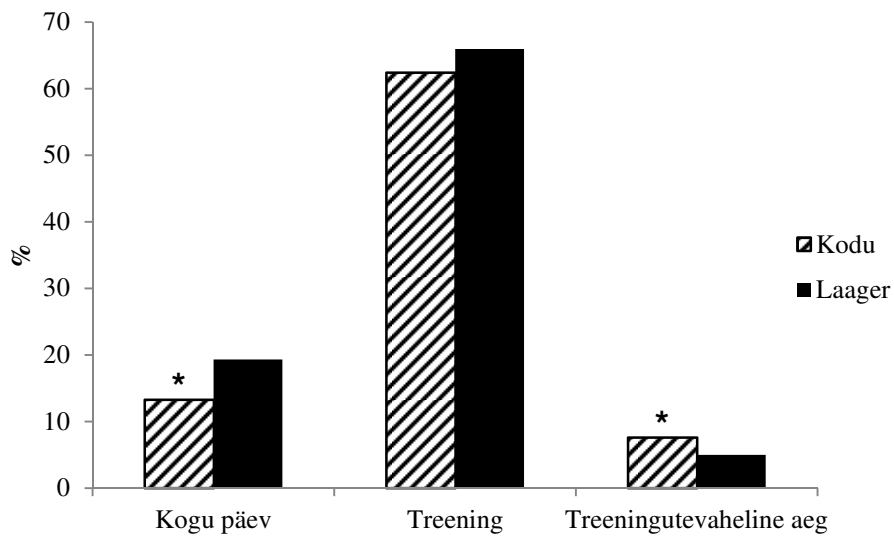
LISA 1. Tabelite vormistamine

Tabel 1. Osalejate (n = 17) peamised tunnused (\pm SD)

	Keskmine
Vanus (a)	25.8 \pm 3.8
Kehamass (kg)	73.9 \pm 8.1
Pikkus (m)	1.82 \pm 0.06
KMI (kg·m ⁻²)	22.4 \pm 1.6

KMI – kehamassi indeks

LISA 2. Jooniste vormistamine

($p < 0.05$).

Joonis 2. Kogu päeva, treeningu ja treeningutevahelise aja MTKA osakaal vastava päeva osa kehalisest aktiivsusest. * statistiliselt oluline erinevus treeninglaagri tingimustest